

Aan: De Minister-President
Postbus 20001
2500 EA DEN HAAG

cc: De Minister van Economische Zaken en de Minister van Financiën
Postbus 20401, 2500 EK DEN HAAG
Postbus 20201, 2500 EE DEN HAAG

Rotterdam, 1 mei 2020

Onderwerp: Vervolg van steun- en herstelmaatregelen voor de economie door Corona

Geachte heer Rutte,

In navolging van de, mede namens de G4-burgemeesters getekende, brief aan het kabinet dd 10 april 2020 willen we u, als wethouders economische zaken G4, graag informeren over de impact van de coronacrisis op onze ondernemers en inwoners. Deze brief bevat geen opsomming van het economisch belang van onze stedelijke regio's voor Nederland; daar bent u zich met ons terdege van bewust. Geen grote steden versus 'de rest van Nederland'; we hebben elkaar allemaal keihard nodig in de aanpak van deze gezondheids crisis. U zet in op het behoud van zoveel mogelijk banen en het beperken van de economische schade daar spreken wij onze waardering voor uit. Als G4 nemen ook wij onze verantwoordelijkheid. Met deze brief bieden wij u bovendien onze hulp aan.

Dit zijn ongekeerde tijden, die vragen om ongeëvenaard overheidsingrijpen. Dat doet het kabinet en daar spreken wij onze waardering voor uit. Op basis van onze gesprekken in de stad willen we u nadrukkelijk vragen om uw aandacht voor één aspect in de crisisaanpak en dat is perspectief. Zowel op de start van de tussenfase van de 1,5 meter economie, als op onze gezamenlijke inzet in het aanjagen en stimuleren van de economie in de herstelfase. Dit is belangrijk voor alle ondernemers: zzp'ers, breed MKB en grote bedrijven. Perspectief is cruciaal voor

- ondernemers in sectoren die nog redelijk draaien, vastgoedeigenaren, kredietverstrekkers en beleggers, om te blijven investeren;
- onze inwoners om het vertrouwen te hebben en te behouden om geld te blijven uitgeven en daarmee het lokale bedrijfsleven te ondersteunen;
- het behoud van de saamhorigheid, ondernemerszin en creativiteit die in de komende maanden cruciaal zal zijn om de schade zoveel mogelijk te beperken.

We zijn ons er terdege van bewust dat het in deze fase moeilijk is om perspectief te bieden. Behoedzaamheid is immers geboden. Herstel zal stapsgewijs verlopen en de prioriteit ligt terecht bij het onder controle brengen van de gezondheids crisis. Voor herstel van de economie is vertrouwen en openheid belangrijk. Over bestaande onzekerheden, belangenafwegingen en ook over (nog) niet

gemaakte keuzes. Zodat onze ondernemers en inwoners die bijvoorbeeld werken in sectoren die nu gesloten zijn, zoveel mogelijk weten waar ze aan toe zijn.

Daarom vragen we u om voortvarend de protocollen voor de 1,5 meter economie op te pakken en, tegelijkertijd met de aankondiging van nieuwe noodmaatregelen, perspectief en openheid te geven op vorm en inhoud van een stimuleringspakket en andere maatregelen om het herstel van het verdienvermogen van onze economie vorm te geven. De G4 trekt hierin graag samen met u op.

In onze aanpak om de economische gevolgen van de coronacrisis in onze steden zoveel mogelijk in de hand te houden, onderscheiden we drie fasen; (i) stabiliseren van de schok (ii) de opstart- en tussen fase (economie zoveel mogelijk draaiende houden en sociale desintegratie voorkomen) en (iii) de herstel en groeifase.

De tweede schok

Voor het stabiliseren van de schok is het pakket aan Rijksmaatregelen cruciaal. Op lokaal niveau ondersteunen we dit door alle benodigde capaciteit in te zetten op de uitvoering van de Tozo en door het pakket aan te vullen met (tijdelijke) maatregelen voor lokale lastenverlichting en uitstel van betalingen. De eerste klap is hiermee verzacht. We zien echter dat er inmiddels, met name in de vrijetijdsindustrie: horeca, cultuur, non-food detailhandel, vermaak- en toeristische sector, de evenementenbranche en de sport, sprake is van een tweede schok. Naast loonbetaling lopen overige vaste lasten immers door en is de omzet (bijna) volledig verdwenen. En de huidige NOW-regeling heeft nog een aantal beperkingen. Voor bijvoorbeeld bedrijven met seizoensinvloeden, bedrijven met onlangs veranderde rechtspositie, subsidieafhankelijke bedrijven en sociaal ondernemers biedt de NOW-regeling nog onvoldoende soelaas. Doortrekken van de huidige Rijksmaatregelen na 1 juni zal niet genoeg zijn om deze tweede schok te stabiliseren. Voor deze ondernemers is meer nodig om daarmee de banen van hun werknemers te behouden. Dit vraagt om meer sectorspecifieke maatregelenpakketten, aanvullend op de generieke maatregelen en eerder dan 1 juni. We vragen u om daarbij oog te hebben voor de effecten in de hele keten zoals de ondersteunende dienstverlening en leveranciers. We onderschrijven de brede roep om aan deze steun ook voorwaarden te verbinden, zodat we het goede behouden én werken aan een toekomstbestendige duurzame en sociaal rechtvaardige economie.

Opstarten en aanpassen

Ondernemers doen ondertussen wat ze kunnen om geld te blijven verdienen in de huidige situatie. Wij zien in onze steden veel creativiteit, inventiviteit en samenhang. Waar mogelijk steunen we dit vanuit de gemeenten, ook bij de voorbereiding op de tussenfase van de 1,5 meter-economie. Dat biedt mogelijkheden om, zodra dat kan, de economie weer deels op gang te brengen. We zien echter dat dit niet in alle sectoren mogelijk is. In dichtbevolkte steden en historische binnensteden met veel kleinere horeca en winkels (veelal gerund door zelfstandige ondernemers) is deze puzzel soms nog ingewikkelder. Dit vraagt veel creativiteit bij de ondernemer en bij de gemeenten als verantwoordelijke voor de regulering van de openbare ruimte. Daarnaast zien wij dat de

maatregelen voor de 1,5 meter samenleving grote beperkingen hebben voor ons vervoerssysteem, zowel op de weg als op het fietspad en in het OV. Dit is een bedreiging voor het herstel van onze economie. Wij vragen u oog te hebben voor deze beperkingen, die het voor veel bedrijven onmogelijk maakt om kostendekkend te kunnen draaien, bij de uitwerking van een volgend steunpakket en het versoepelen van maatregelen.

Nadenken over herstel

Tot slot werken wij ook eerste ideeën uit over investeringen om het herstel van de economie te stimuleren. We merken dat er legio voorstellen zijn voor het verder versterken van onze innovatieve en duurzame grootstedelijke economieën. Voor een vlot herstel van de economie is het noodzakelijk om:

- mensen die werkloos zijn geworden weer snel zicht op een stabiele baan te kunnen geven waarbij het cruciaal is om versneld de voorstellen van de commissie-Borstlap uit te voeren (faciliteiten en ondersteuning om re-integratie- en van werk naar werktrajecten te versnellen en op te schalen);
- fors te investeren in de verduurzaming van onze steden om daarmee nieuwe banen te creëren en de milieudoelstellingen te bereiken;
- het op peil houden en waar mogelijk versnellen van de woningbouwproductie en gebiedsontwikkeling;
- extra investeren in (OV)infrastructuur en in het verbeteren van digitale bereikbaarheid;
- volop in te zetten op het behouden van onze start-up en scale-up ecosystemen en onze uitstekende internationale concurrentiepositie.

De G4 wil u helpen met herstel en stimulering van de economie. We gaan graag op korte termijn met u in gesprek over deze voorstellen en de verdere uitwerking van de voorstellen op Rijksniveau voor behoud van banen op de korte en verdienvermogen op de lange termijn.

Hoogachtend,

Barbara Kathmann,
wethouder Economie Rotterdam

mede namens

Saskia Bruines, wethouder Economie, Den Haag
Victor Everhardt, wethouder Economische Zaken, Amsterdam
Klaas Verschuure, wethouder Economische Zaken, Utrecht